

YÖNETMELİK

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan:

ELEKTRONİK KİMLİK BİLGİSİNİ HAİZ CİHAZLARA DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların kayıt altına alınmasına, kayıp, kaçak veya çalıntı cihazlara elektronik haberleşme hizmeti verilmesinin engellenmesine ve elektronik kimlik bilgisi değiştirilen cihazlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Uluslararası dolaşım abonelerine ait elektronik kimlik bilgisini haiz cihazlar hariç olmak üzere yurt içinde kullanılan elektronik kimlik bilgisini haiz tüm cihazlar bu Yönetmelik kapsamındadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarih ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 6 ncı, 55 inci, 56 ncı 57 nci ve 58 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Basamak kontrolü: On beş basamaklı IMEI numarasının son basamağının doğruluğunun kontrolünü,
- b) Başvuru merci: İşletmeci abone kayıt merkezleri ile Kurumun belirleyeceği yerleri,
- c) BİM: Bilgi ve İhbar Merkezini,
- ç) Bireysel ithalat: Transit yolcular hariç olmak üzere yurt dışından yolcu beraberinde getirilen elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların ticari nitelikte olmayan ithalatını,
- d) Cihaz: Mobil iletişim şebekesinden hizmet alan elektronik kimlik bilgisini haiz cihazı,
- e) Elektronik kimlik bilgisi: Elektronik haberleşme cihazlarına tek ve benzersiz olarak tahsis edilmiş kimlik tanımını,
- f) Elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş cihaz: Elektronik kimlik bilgisinin tamamının ya da bir kısmının değiştirildiği tespit edilen cihazı,
- g) IMEI numarası: Mobil cihazlara ait uluslararası elektronik kimlik bilgisini gösteren numarayı,
- ğ) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,
- h) Kaçak cihaz: Kurum kayıtlarında yer almadığı halde kullanımda olduğu tespit edilen cihazı,
- ı) Kanun: 5/11/2008 tarih ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununu,
- i) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,
- j) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

k) MCKS: Mobil Cihaz Kayıt Sistemini,

l) Toplu ithalat: İthalatçıların ilgili mevzuat çerçevesinde yaptıkları elektronik kimlik bilgisini haiz cihaz ithalatını ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte yer almayan tanımlar için Kanunda yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Listeler

Beyaz liste

MADDE 5 – (1) Beyaz liste;

a) Toplu veya bireysel olarak mevzuata uygun bir şekilde ithal edilerek veya yurt içinde üretilerek Kuruma bildirilen,

b) 2813 sayılı Telsiz Kanununun mülga Geçici 6 ncı maddesi kapsamında kayıt altına alınmış olan elektronik kimlik bilgisi değiştirilmemiş ve kopyalanmamış

cihazlara ait IMEI numaralarından oluşur.

Siyah liste

MADDE 6 – (1) Siyah liste; kaçak, kayıp, çalıntı ya da elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş cihazlara ait IMEI numaralarından oluşur.

(2) İşletmeciler, siyah listede yer alan cihazların kullanıcılarına IMEI numaralarının siyah listede olduğuna dair kısa mesaj gönderir.

(3) İşletmeciler, abone numaraları ile eşleştirme yapılarak kullanıma açılanlar hariç olmak üzere siyah listeye giren

a) Kayıp ve çalıntı ihbarı yapılmış cihazların elektronik haberleşme bağlantısını yirmi dört saat içerisinde,

b) Kaçak olduğu tespit edilen cihazların elektronik haberleşme bağlantısını bir hafta içerisinde,

c) Elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş cihazların elektronik haberleşme bağlantısını otuz gün içerisinde

keser.

Gri liste

MADDE 7 – (1) Gri liste; işletmecilerden alınan detaylı çağrı kayıtlarının tamamı üzerinde Kurum tarafından yapılacak analiz sonucunda beyaz ve siyah liste dışında kaldığı tespit edilen cihazlara ait IMEI numaralarından oluşur.

(2) Kurum, gerekli kontrolleri yaptıktan sonra gri listeyi oluşturan IMEI numaralarını ilgili listeye alır.

(3) Kurum, gerek duyması halinde işletmecilerden gri listeyi oluşturan IMEI numaralarının tespit edilerek bildirilmesini isteyebilir.

Eşleştirilmiş beyaz liste

MADDE 8 – (1) Eşleştirilmiş beyaz liste;

a) Elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş olarak tespit edilen ancak 2813 sayılı Telsiz Kanununun mülga Geçici 6 ncı maddesi kapsamında kayıt altına alınmış olan IMEI numaraları ile kayıt ücretini yatıran kullanıcılara ait abone numaralarının,

b) Elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş olarak tespit edilen IMEI numaraları ile bu Yönetmeliğin 15 inci maddesi kapsamında belirlenen abone numaralarının,

c) İlgili işletmeci ile abonelik sözleşmesi yapan ve geçici süreyle Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan kullanıcıların cihazlarına ait IMEI numaraları ile abone numaralarının,

ç) İşletmeciler tarafından bildirilen test cihazlarına ait IMEI numaraları ile abone numaralarının eşleştirilmesi ile oluşur.

(2) Eşleştirilmiş beyaz listede bulunan bütün IMEI numaraları aynı zamanda siyah listede de bulunur.

(3) Eşleştirilmiş beyaz listede bulunan cihazlara ait IMEI numaraları sadece eşleştirildikleri abone numaraları ile kullanılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Cihazların Kayıt Altına Alınması

Toplu olarak ithal edilen cihazların kayıt altına alınması

MADDE 9 – (1) İthalatçılar, ilgili mevzuat çerçevesinde yurt dışından toplu olarak ithal ettikleri cihazlara ait IMEI numaralarını Kuruma bildirir.

(2) Kurum;

a) Marka ve model kontrolünü,

b) Gümrük belgesi kontrolünü,

c) Basamak kontrolünü,

ç) IMEI numarasının daha önce beyaz listede olup olmadığına ilişkin kontrolü,

d) IMEI numarasının kayıp, çalıntı veya elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş olarak belirlenip belirlenmediğine ilişkin kontrolü

yapar ve bu kontrollerden geçen IMEI numaralarını beyaz listeye alır.

Yurt içinde imal edilen cihazların kayıt altına alınması

MADDE 10 – (1) İmalatçılar, yurt içinde imal ettikleri cihazlara ait IMEI numaralarını Kuruma bildirir.

(2) Kurum;

a) Marka ve model kontrolünü,

b) İmalatçı firma kapasite raporu kontrolünü,

c) Basamak kontrolünü,

ç) IMEI numarasının daha önce beyaz listede olup olmadığına ilişkin kontrolü,

d) IMEI numarasının kayıp, çalıntı veya elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş olarak belirlenip belirlenmediğine ilişkin kontrolü

yapar ve bu kontrollerden geçen IMEI numaralarını beyaz listeye alır.

Bireysel olarak ithal edilen cihazların kayıt altına alınması

MADDE 11 – (1) Bireysel ithalat yoluyla getirilen cihazların sahipleri, gümrük mevzuatı çerçevesinde gerekli belgeleri tamamlayarak başvuru mercine müracaat eder.

(2) Başvuru merci, kendisine yapılan başvurulara ilişkin bilgi ve belgelerin birer nüshası üzerine "Aslı Görülmüştür"

ve başvuru merci kaşesi basarak Kuruma gönderir.

(3) Kurum, cihazlara ait IMEI numaralarını beyaz listeye alır, bilgi ve belgeler üzerinde gerekli kontrolleri yapar.

(4) Yapılan kontroller sonucunda bilgi veya belgelerinde uygunsuzluk tespit edilen cihazlara ait IMEI numaraları beyaz listeden çıkarılır.

(5) Bu maddenin ikinci fıkrasında geçen kaşeler, güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda gönderilen belgelerde aranmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İhbarlar, Mahkeme veya Cumhuriyet Başsavcılığı Talepleri

Kayıp veya çalıntı ihbarları

MADDE 12 – (1) Cihazları beyaz listede yer alan kullanıcılar; çalınma, yağmalanma, kaybolma veya her ne suretle olursa olsun rızası dışında elden çıkma durumlarında cihazlarının elektronik haberleşme şebekesinden hizmet almasını engellemek için telefon yoluyla BİM'e ihbarda bulunur.

(2) Cihaz kullanıcısı; adını ve soyadını, TC kimlik numarasını, yabancı uyruklu olması halinde pasaport numarasını, doğum tarihini, anne kızlık soyadını, abone numarasını ve bilmesi halinde cihazın IMEI numarasını içeren bilgileri telefon yoluyla BİM'e bildirir.

(3) İhbar sahibine ait cihaz ve kimlik bilgilerinin ilgili işletmeci tarafından kendi kayıtlarında yer alan bilgiler çerçevesinde doğrulanmasını müteakip, cihaza ait IMEI numarası Kurum tarafından siyah listeye alınır.

(4) İhbar edilmiş ve elektronik haberleşme bağlantısı kesilmiş olan cihazın bulunması halinde kullanıcı, cihazın elektronik haberleşme bağlantısını açtırmak üzere telefon yoluyla BİM'e başvurur.

(5) BİM, açılma başvurusunu Kurumda yer alan bilgiler çerçevesinde doğrular ve cihaza ilişkin ihbar iptal edilir.

Mahkeme veya Cumhuriyet Başsavcılığı talepleri

MADDE 13 – (1) Mahkemelerin veya Cumhuriyet Başsavcılıklarının elektronik haberleşme bağlantısının açılmasına veya kesilmesine ilişkin talepleri üzerine cihaza ait IMEI numarası siyah listeye alınır veya siyah listeden çıkarılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Elektronik Kimlik Bilgisi Değiştirilen Cihazlar

Elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş cihazlara ait IMEI numaralarının tespiti

MADDE 14 – (1) Elektronik kimlik bilgisi değiştirilen cihazlara ait IMEI numaraları işletmecilerden alınan detaylı çağrı kayıtları üzerinde yapılacak analizlerle Kurum tarafından tespit edilir.

(2) Elektronik kimlik bilgisi değiştirildiği tespit edilen cihazlara ait IMEI numaraları siyah listeye alınır.

(3) Kurum, gerek duyması halinde işletmecilerden elektronik kimlik bilgisi değiştirilmiş cihazlara ait IMEI numaralarının tespit edilerek bildirilmesini isteyebilir.

Elektronik kimlik bilgisi başka cihazlara kopyalanmış gerçek cihazın tespiti

MADDE 15 – (1) Kurum, elektronik kimlik bilgisinin başka cihazlara kopyalandığını tespit ettiği gerçek cihazın ilk olarak kullanıldığı abone numarasının belirlenmesi için; cihaza ait IMEI numarasının siyah listeye girdiği tarihten üç ay öncesine kadar olan tüm işletmecilere ait detaylı çağrı kayıtları üzerinde inceleme yapar ve ilk kullanıcının abone numarasını tespit eder.

(2) Elektronik kimlik bilgisinin başka cihazlara kopyalandığı tespit edilmiş gerçek cihazın kullanıcıya ait abone numarası cihazın ithalatçısı veya imalatçısı tarafından Kuruma bildirilir.

(3) Elektronik kimlik bilgisinin başka cihazlara kopyalandığı tespit edilmiş gerçek cihaza ait IMEI numarası için, birinci fıkrada tespit edilen abone numarası ile ikinci fıkrada Kuruma bildirilen abone numarası arasında farklılık olması halinde ithalatçı bildiriminde yer alan abone numarası esas alınır.

(4) Kurum; elektronik kimlik bilgisi kopyalandığı tespit edilmiş cihaza ait IMEI numarası ile bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları çerçevesinde tespit edilen abone numarasını eşleştirir.

(5) Elektronik kimlik bilgisi kopyalandığı tespit edilmiş cihaza ait IMEI numarası eşleştirme yapılan abone numarası ile kullanılmak üzere eşleştirilmiş beyaz listeye alınır.

(6) Kurum gerek duyması halinde işletmecilerden bu maddenin birinci fıkrasında geçen abone numarasının tespit edilmesini isteyebilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İşletmecilerin yükümlülükleri

MADDE 16 – (1) İşletmeciler, sistemlerini Kurumun MCKS'siyle uyumlu olarak çalışır hâle getirmekle, bununla ilgili teknik altyapılarının ve sistemlerinin güvenliğini ve güvenilirliğini sağlamakla ve sistemlerini aksamaksızın işletmekle yükümlüdürler.

(2) Sistemin işletilmesinden kaynaklanan sorunların işletmeci veya Kurum tarafından tespit edilip derhâl bildirilmesinden itibaren sorunların giderilmesi için Kurum tarafından işletmeciye iki iş günü süre verilir. Sorunların giderilememesi hâlinde işletmeci gerekçelerini yazılı olarak bildirerek ek süre verilmesi amacıyla Kuruma derhâl başvurur. Kurum gerekli görmesi halinde ek süre verir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 17 – (1) 17/10/2006 tarihli ve 26322 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazlara Dair Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.